

ARIANA ŠTULHOFER

Sveučilište u Zagrebu
Arhitektonski fakultet
HR - 10000 Zagreb, Kačićeva 26

Pregledni znanstveni članak
UDK 72-05:796 (497.5) „18/19”

Tehničke znanosti
Arhitektura i urbanizam
2.01.04 - Razvoj arhitekture i urbanizma
i obnova graditeljskog naslijeđa
2.01.01 - Arhitektonsko projektiranje
Članak primljen / prihvaćen: 30. 12. 2002. / 28. 05. 2003.

University of Zagreb
Faculty of Architecture
HR - 10000 Zagreb, Kačićeva 26

Subject Review

UDC 72-05:796 (497.5) „18/19”

Technical Sciences
Architecture and Urban Planning
2.01.04 - Development of Architecture and Urban Planning
and Restoration of the Built Heritage
2.01.01 - Architectural Design
Article Received / Accepted: 30. 12. 2002. / 28. 05. 2003.

Graditelji sportskih zdanja u Hrvatskoj Biografski prilozi

Designers and Builders of Sports and Recreation Facilities in Croatia Biographies

arhitekti
Hrvatska
sportska arhitektura

architects
Croatia
sports architecture

Brojni hrvatski arhitekti i graditelji izvodili su i projektirali unutar svoga radnog opusa i građevine sportske arhitekture. U članku se navode kratki biografski podaci trideset autora sportskih građevina u Hrvatskoj, arhitekata, urbanista, graditelja ili građevinara, i popis njihovih najvažnijih radova s posebnim naglaskom na sportsku arhitekturu.

Numerous Croatian architects and builders have designed and built sports facilities. This paper presents short biographical data about thirty professionals involved in designing and building sports facilities in Croatia, such as architects, town planners, builders and construction engineers as well as a review of their most important achievements with special emphasis on sports architecture.

Uvod

INTRODUCTION

U početnicima razvoja sporta u Hrvatskoj, u XIX. stoljeću, kao i u ostalim europskim zemljama, prvo se razvijaju vojničke discipline: streljaštvo, mačevanje i konjički sport. Prva građevina sportskoga sadržaja u Zagrebu bila je otvorena streljana na Tuškancu, uređena 1808. godine, dok se trideset godina poslije na istome mjestu podiže zgrada Gradske streljane kao prva zgrada namijenjena sportu ali i središte društvenoga i kulturnoga života tadašnjega grada.

Na razvoj sportske arhitekture u Hrvatskoj, izgradnju sportskih građevina i školovanje sportskih stručnjaka velikim je dijelom utjecao dr. Franjo Buear¹ koji je, uz pomoć dr. Izidora Kršnjavoga,² studirao od 1892. do 1894. godine na Centralnome gimnastičkom institutu u Stockholmu u Švedskoj. Tamo je upoznao nove sportske discipline koje je sustavno prvi put uvodio u Hrvatsku gotovo istodobno s njihovom pojavom u Europi. U XIX. i 1. polovici XX. stoljeća sportske su građevine najvećim dijelom rezultat projekata domaćih arhitekata ili graditelja koji su često bili članovi sportskih klubova i pokretači sportskih zbivanja. Poticaj za gradnju građevina sportskoga sadržaja najčešće su dali ili članovi pojedinih sportskih klubova, među kojima su bili i arhitekti, ili graditelji koji su prema internome dogovoru projektirali potrebnu sportsku građevinu (sokolski stadioni u Zagrebu arhitekta M. Pilara, dvorišna prigradnja zgrade *Hrvatskoga sokola* i *Kola* na Mazuraničevu trgu ar-

hitekta A. Freudenreicha - oba članovi *Hrvatskoga sokola*; veslački dom Veslačkoga kluba *Uskok* arhitekta-veslača A. Ulricha, sportsko-rekreacijski sklop na Salati arhitekta-tenisača F. Bahovca i dr.) ili, pak, veća sportska natjecanja (finale teniskoga *Davis cupa* Europske zone 1936., *Gimnastrada* 1957. i *Univerzijada* 1987. u Zagrebu, *Mediterranske igre* 1979. u Splitu i dr.).

U suvremeno su doba neke sportske građevine rezultat arhitektonskih natječaja (gradski stadion na Poljudu u Splitu arhitekta B. Magaša, zimsko plivalište *Mladosti* u Zagrebu arhitekata V. Antolića, F. Bahovca i B. Tuseka, plivačko-vaterpolsko središte *Mladosti* arhitekata V. Penezića i K. Rogine i dr.), dok čitav niz prvonagrađenih natječajnih radova nije nikada izveden. Sazrijevanju svijesti o značenju sporta - ne samo profesionalnoga, dovedenoga do granica ljudskih mogućnosti, već i svakodnevnih relaksirajućih rekreacijskih nadmetanja u životu zaposlenoga i ubrzanoga gradskog čovjeka - te potrebi izgradnje sportskih građevina i uređenja sportsko-rekreacijskih sadržaja velik su doprinos dali mnogobrojni arhitekti, urbanisti, graditelji ili građevinari, od kojih je trideset obrađeno u ovome članku. To su: Franjo Bahovec, Slavko Delfin, Vilko Ebert, Eugen Erlich, Aleksandar Freudenreich, Drago Galić, Frano Gotovac, Marijan Hričić, Kresimir Ivanis, Slavko Jelinek, Milovan Kovačević, Milan Lenuci, Slavko Löwy, Boris Magas, Franjo Neidhardt, Vinko Penezić, Lovro Perković, Martin Pilar, Ivan Piteša, Stjepan Planić, Zvonimir Pozgaj, Kresimir Rogina, Egon Steinmann, Berislav Šerbetić, Franjo Zvonimir Tisina, Vladimir Turina, Antun Ulrich, Ivan Vitić, Kuno Waidmann i Fedor Wenzler.³

Velik je broj hrvatskih arhitekata u svome radnom opusu projektirao i izvodio građevine sportske arhitekture, ali, samo je nekolicini to područje djelovanja bilo i osnovno područje struenoga rada (S. Delfin, K. Ivanis). Navedena je većina arhitekata i graditelja sportskih zdanja iz XIX. i 1. polovice XX. stoljeća, koji su svojim pionirskim doprinosom djelovali na razvoj sportske arhitekture u Hrvatskoj. Od suvremenih se autora spominju oni kojih je djelo na ovome polju arhitektonske djelatnosti istaknuti primjer veće arhitektonske vrijednosti, obično potvrđen i nagradama (godišnje struč-

1 Franjo Buear (1866.-1946.), začetnik i promicatelj sporta u Zagrebu i Hrvatskoj.

2 Izidor (Iso) Kršnjavi (1845.-1927.), povjesničar umjetnosti, slikar, kulturni i javni djelatnik.

3 Iza svakoga su biografskog priloga navedeni referencijski podaci za pojedinog autora (enciklopedijska izdanja nisu navedena). Većina je izvora preuzeta iz arhive znanstvenoistraživačkoga projekta Atlas arhitekture Republike Hrvatske - XX. i XXI. stoljeće (voditelj: prof. dr. sc. Ivan Juras), koji se već dvadeset godina radi na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu.

ne nagrade, nagrađeni natječajni projekti), kao i oni autori koji su izveli značajnije građevine sa sportskim sadržajima ili oblikovali veće sportsko-rekreativne cjeline. Za svakoga su autora navedeni svi radovi s područja sportske arhitekture (koliko je to iz dostupnih izvora bilo moguće), dok se od ostalih građevina spominju samo najznačajnije izvedbe i projekti. Pojedini su arhitekti ostvarili zanimljive, ali ne izvedene radove s područja sportske arhitekture, koji su ponekad potvrđeni nagradama na arhitektonskim natječajima. Uz svaku se nagrađenu sportsku građevinu navode stručne ili druge nagrade koje je projektant osvojio za nju, dok se za ostale građevine spominju samo najvažnije nagrade.

Nekim je sportskim građevinama vrijednost potvrđena međunarodnim priznanjima: stadion *Dinamo* u Maksimiru u Zagrebu, arhitekta V. Turine i F. Neidhardta, i konstruktora E. Erlicha, nagrađen je počasnom diplomom i olimpijskom medaljom na Olimpijskim igrama u Londonu 1948., a za projekt olimpijskoga stadiona na Banjici u Beogradu arhitekti V. Turina, D. Boltar i F. Neidhardt nagrađeni su 1952. godine diplomom XV. olimpijade u Helsinkiju za sportsku arhitekturu. Zvonimir Pozgaj je za kupalište *Borik* u Zadru 1953. godine nagrađen jedinom nagradom za projektiranje sportskih građevina na II. bijenalu u Sao Paulu u Brazilu. Arhitekti V. Penezić i K. Rogina dobitnici su srebrne medalje Svjetskoga bijenala arhitekture INTERARH u Sofiji za plivačko-vaterpolski centar *ASD Mladost* na Jarunu u Zagrebu. Sportska se arhitektura u Hrvatskoj, iako često marginalizirana te zbog nedostatka financijskih sredstava ograničena i reducirana u izvedbi, ipak ravnopravno može nositi sa suvremenim europskim dostignućima.

FRANJO BAHOVEC (1906.-1996.), arhitekt. Diplomirao je 1929. godine na Arhitektonskome odjelu Tehničkoga fakulteta u Zagrebu. Radio je u Odsjeku za visokogradnje Gradskoga građevnog ureda (1930.-1945.), GRO *Tempo* (1948.-1951.) i APZ *Plan* (1951.-1973.). Dobitnik je nekoliko stručnih nagrada i priznanja, od kojih se ističu nagrade *Viktor Kovačić* (1970.) i *Vladimir Nazor* (1979.) - obje za životno djelo.

Izvedbe sportskih građevina: sportsko-rekreativni sklop *Salata* (1936.-1966.), Zimsko plivačko-kupalište *Mladosti* (1. nagrada na natječaju 1952., s V. Antolićem i B. Tusekom, izvedeno 1958.) - oba u Zagrebu, zatim bazeni u Zelini (1956.-1958.) i Bregani (1956.), sportski park s bazenom na Sveticama u Zagrebu (1965.) i plivački bazen u Tuzli (1974., idejni projekt). Projekti sportskih građevina: gradsko kupalište na Savi (1930., s A. Ulrichom) i sportski park HAŠK-a u Maksimiru (1932., s A. Ulrichom).

Uz te sportsko-rekreativne građevine, autor je niza industrijskih, javnih, poslovnih i stambenih zgrada, među kojima se ističu: stambeno-poslovna zgrada u Zakladnome bloku, Petrićeva 1 (1933., s A. Ulrichom), policijska zgrada u Petrinjskoj 32 (1940., sa Z. Kavurićem) te hotel *Dražica* i turističko naselje na Krku (1970., s D. Kosarom).

Lit.: Premerl, 1996.; Štulhofer, 1994.; Štulhofer, 1991.; Štulhofer, Uchytíl, 1989.; Premerl, 1980.; Bunia, 1972.

SLAVKO DELFIN (1909.-1983.), arhitekt. Diplomirao je 1940. godine na Tehničkome fakultetu u Zagrebu. Od 1937. zaposlen je u Centralnome higijenskom zavodu, a od 1953. u Zavo-

FRANJO BAHOVEC

SLAVKO DELFIN

Sl. 1. Franjo Bahovec: Sportsko-rekreativni sklop *Salata*, Zagreb, 1936.-1966.

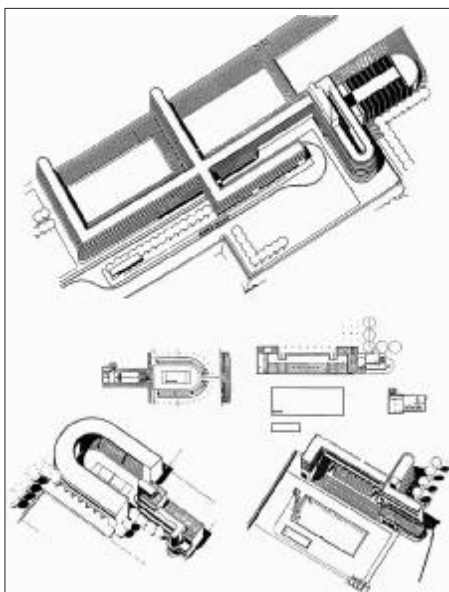
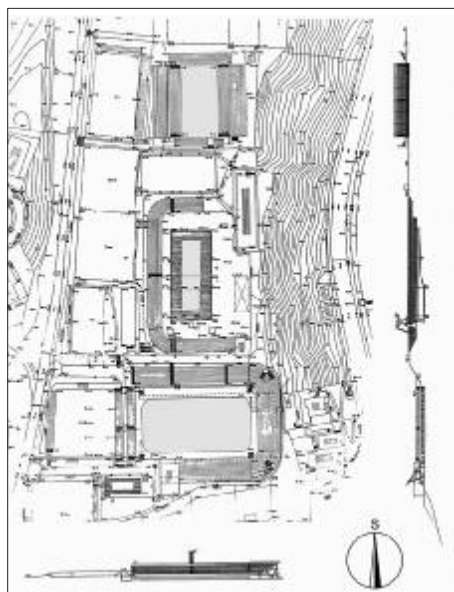
Fig. 1 Franjo Bahovec: Sports and recreation complex *Salata*, Zagreb, 1936-1966.

Sl. 2. Franjo Bahovec i Antun Ulrich: gore: Gradsko kupalište na Savi, Zagreb, projekt, 1930.; dolje: Sportski park Hrvatskog akademskog sportskog kluba u Maksimiru, Zagreb, projekt, 1932.

Fig. 2 Franjo Bahovec and Antun Ulrich: projection (top): Bathing facilities on the Sava river, Zagreb, design, 1930.; projection (bottom): Sports park of the Croatian Academic Sports Club in Maksimir, Zagreb, design, 1932.

Sl. 3. Slavko Delfin: Sportski park *Mladosti*, Zagreb, projekt, 1946.

Fig. 3 Slavko Delfin: Sports park *Mladost*, design, 1946.

EUGEN ERLICH

ALEKSANDAR
FREUDENREICH

DRAGO GALIAŠ

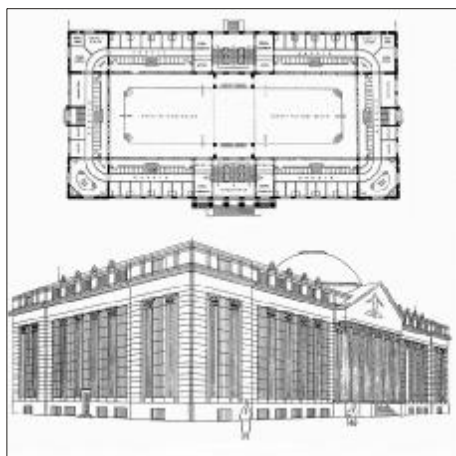
FRANO GOTOVAC

Sl. 5. Aleksandar Freudenreich: Dvorišna dogradnja zgrade Hrvatskoga sokola na Mazuraniæevu trgu, Zagreb, 1921. (proèelje gore: idejni projekt) i 1929. (proèelje dolje: izvedbeni projekt)

Fig. 5 Aleksandar Freudenreich: Courtyard annex to the building of *Hrvatski sokol* on Mazuraniæ square, Zagreb, 1921. (facade top: preliminary design) and 1929 (facade bottom: working design)

Sl. 4. Vilko Ebert: Gradsko kupalište na Mazuraniæevu trgu, Zagreb, projekt, 1926.

Fig. 4 Vilko Ebert: Bathing facilities, Mazuraniæ square, Zagreb, design, 1926.

du za fizièki odgoj. Bio je izvanredni, pa redoviti profesor Fakulteta za fizièku kulturu.

Cijeli je radni vijek posvetio gradnji sportskih graðevina i ostvario je: sportski park *Mladost* na Savi (od 1946.); lakoatletske stadione u Poæegi (1951.), Sisku (1955.), Osijeku (1955.), Mostaru (1955.-1957., s plivaliætem) i Slavonskome Brodu (1955.), plivaliæte u Ðakovu (1952.), sportski centar u Makarskoj (1957.), strelitiæte u Dotrææini, cijeli niz igraliæta koja su izgraðena prema njegovu projektu *tipskog okruænog fiskulturnog igraliæta* i Fakultet za fizièku kulturu u Zagrebu (s K. Mihaljeviæem i È. Petroviæem).

Lit.: Štulhofer, 2002.; Ivanis, 1984.

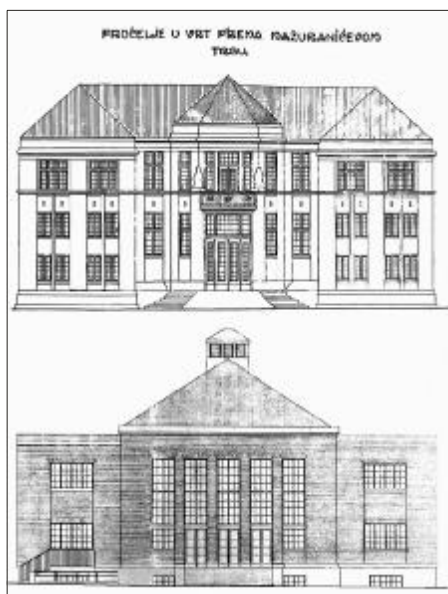
VILKO EBERT (1890.-1973.), graditelj. Nakon Prvoga svjetskog rata vodio je graðevno poduzeæe *Vilko Ebert i drug.*, a od 1931. godine samostalni je graditelj.

Na samostalnoj izlozbi, odrzanoj 1926. godine u Umjetnièkome paviljonu u Zagrebu, izloæio je svoje projekte za veliko gradsko kupaliæte na juænome dijelu Mazuraniæeva trga.

Uz kupaliæte, projektirao je Gradsku vijeænicu, Narodni muzej i kazaliæte u Zagrebu. Godine 1924. adaptirao je kavanu na Trgu marsala Tita 1. Bio je uspješan u gradnji jeftinih obiteljskih kuæa koje se odlikuju jednostavnošæu i funkcionalnošæu.

Lit.: Štulhofer, 2002.; *** 1926.

EUGEN ERLICH (1913.-2003.), graðevinar. Diplomirao je 1937. godine na Tehnièkome fakultetu u Zagrebu. Od 1939. do 1949. radio je u dræavnim æeljeznicama kao inženjer-konstruktor i voditelj projektantske sluæbe æeljez-

nièke uprave u Zagrebu. Nakon toga prelazi na Tehnièki fakultet u Zagrebu, gdje je umirovljen 1975. kao redoviti profesor Arhitektonskoga fakulteta.

Konstruktor je stadiona u Maksimiru arhitekata V. Turine i F. Neidhardta (1946.-1961.), poæasna diploma i olimpijska medalja na Olimpijskim igrama u Londonu 1948.).

Autor je konstrukcija mnogih zgrada iz nase arhitektonske baštine - Tehnièkoga fakulteta, Brodarskoga instituta, Hala I., II. i III. na Zagrebaèkome velesajmu, Tehnološkoga fakulteta, Centra za zaætitu majki i djece u Klaiæevoj ulici, Koncertne dvorane *V. Lisinski* (sve u Zagrebu), hotela *Plitvice* na Plitvièkim jezerima, Muzeja hrvatskih arheoloækih spomenika u Splitu te nekoliko æeljeznièkih mostova.

Lit.: Štulhofer, 2002.; *** 2000.

ALEKSANDAR FREUDENREICH (1892.-1974.), akademski arhitekt. Diplomirao je 1930. godine na Arhitektonskome odjelu Umjetnièke akademije kod prof. D. Iblera. Poslije Prvoga svjetskog rata vodi vlastiti arhitektonski atelier. Autor je oko 500 projekata, od æega je oko 300 izvedeno. Dobitnik je nagrada *Viktor Kovaèiæ* (1968.) i *Boæidar Adæija* (1971.) za æivotno djelo.

Bio je aktivni vjeæbaè i æelnik tjelovjeæbene organizacije *Hrvatski sokol* te je projektirao dvorišnu dogradnju zgrade *Hrvatskoga sokola* i *Kola* na Mazuraniæevu trgu (1921.-1929., s P. Deutschem) i spomen-obiljeæje *Sokolska mogila* (humak) u Maksimiru (1925.) u Zagrebu.

Uæ æitav niz Hrvatskih kulturnih domova (Vukovar, Karlovac, Ðakovo, Petrinja, Gareænica, Metkoviæ, Podravska Slatina i dr.), koji su sadræavali i gimnastièke dvorane, izveo je Izraelitsku bogostovnu opæinu u Petrinjskoj 7 (1929.), stambenu zgradu u Gajevoj 2b (1933., s P. Deutschem), hotel u Petrinjskoj 71 (1938., s P. Deutschem), Maticu hrvatskih obrtnika u Ilici 49 (1940., sa Z. Pozgajem) i dr. Nakon Drugoga svjetskog rata obnavlja kazaliæte u Varæzdinu (1955.) i rekonstruira Etnografski muzej u Zagrebu (1968.-1972.), te se posveæuje sustavnome sreðivanju velikog opusa hrvatskoga narodnog graditeljstva.

Lit.: Štulhofer, 2002.; æivkoviæ, 1992.

DRAGO GALIAŠ (1907.-1992.), akademski arhitekt. Studij arhitekture zavræio je 1935. godine na Umjetnièkoj akademiji kod prof. D. Iblera. Vodio je vlastiti projektini atelier (1939.-1945.), a 1947.-1975. radi na Tehnièkome fakultetu u Zagrebu. Redoviti je profesor od 1960., redoviti ælan JAZU od 1962., voditelj Dræavne majstorske radionice za arhitekturu 1964.-1984. Suraðivao je s grupom *Zemlja*. Dobitnik je nagrada *Viktor Kovaèiæ* (1962.),

Vladimir Nazor (1972.) i Drzavne nagrade za znanost (1989.) - sve tri za zivotno djelo.

Autor je prvonagrađenoga natječajnog rada za Gradsko plivalište s hotelom za sportaše u Preradovićevoj 21-23 u Zagrebu (1941.).

Izvedeno mu je 40-ak pretežito stambenih zgrada, među kojima se ističu: vila Jaksić u Dubrovniku (1935.), visestambene zgrade u Klaićevoj 44 i 46 (1943.), na Svačićevu trgu 14 (1953.) i Vukovarskoj 43 (1954.).

Lit.: Stulhofer, 2002.; *** 2000.; *** 1991.

FRANO GOTOVAC (1928.-1990.), arhitekt. Diplomirao je 1953. godine na Arhitektonskome odsjeku Tehničkoga fakulteta u Zagrebu. Od 1955. djeluje u Splitu u nekoliko biroa, a 1970. postaje rukovoditelj Arhitektonsko-inženjerskoga projektnog biroa *Konstruktor*. Projektirao je velik broj građevina različitih namjena, većim dijelom izvedenih u Splitu i Omišu.

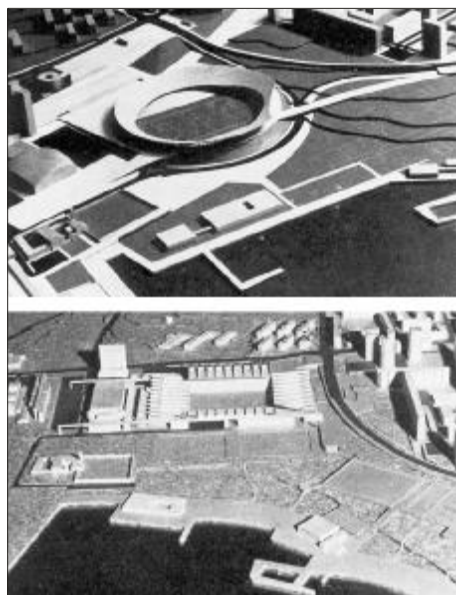
Autor je urbanističkoga projekta područja Spinut-Poljud sa stadionom (1963., 1. nagrada na natječaju) i sportsko-rekreacijskoga područja Spinut-Poljud sa stadionom NK *Hajduk* (1975.) u Splitu.

Njegove su važnije izvedbe: stambeno-poslovni sklop *Kineski zid* uz stadionsku zonu Spinut-Poljud (1970.), stambena zgrada *Krstarica - Split 3* (1973.), stambeno-poslovni sklop od šest zgrada uz Poljičku cestu (1975.-1977.) - sve u Splitu - i dr.

Lit.: Ivanisević, 1990.

Sl. 7. Frano Gotovac: Sportsko-rekreacijsko područje Spinut-Poljud sa stadionom, Split (gore: projekt, 1967.; dolje: natječajni projekt, 1975.)

Fig. 7 Frano Gotovac: Sports and recreation complex *Spinut-Poljud* with a stadium, Split (top: design, 1967; bottom: competition entry, 1975.)

MARIJAN HRZIĆ (1944.), arhitekt. Diplomirao je 1967. i doktorirao 1988. godine na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu. U Urbanističkom institutu Hrvatske djeluje 1968.-1988. kao planer-voditelj i projektant. Od 1988. radi kao profesor na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu. Autor je ili koautor više od 20 izvedenih zgrada, 31 nagrađenoga natječajnog rada (18 prvonagrađenih), 44 veća urbanističko-arhitektonska projekta, a sudjelovao je na 29 skupnih i 7 samostalnih izložbi arhitekture. Dobitnik je 16 stručnih nagrada.

S arhitektima I. Pitesom i B. Šerbetićem autor je sportsko-poslovnoga sklopa *Cibona* (1985.-1987.) na Savskoj cesti u Zagrebu.

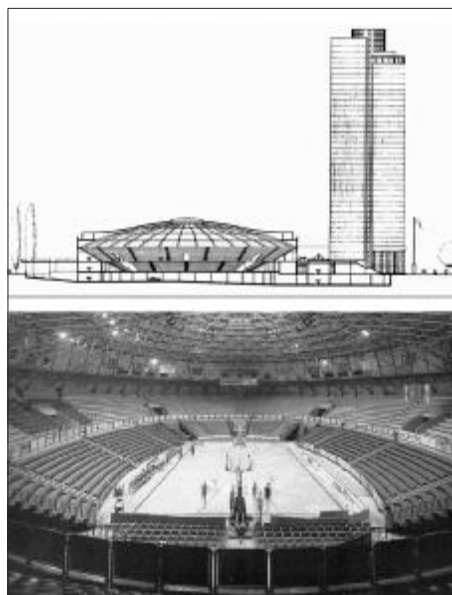
Ostale značajnije izvedbe: krematorij Mirogaj (1981.-1985., sa Z. Krznarićem i D. Manceom, godišnja nagrada *Vladimir Nazor* za 1985.), nova zgrada Elektrotehničkoga fakulteta (1987.-1988., Godišnja nagrada *Viktor Kovačić* za 1989.), Nacionalna i sveučilišna knjižnica (1978.-1995., s V. Neidhardtom, Z. Krznarićem i D. Manceom, godišnja nagrada *Vladimir Nazor* za 1995.) - sve u Zagrebu - i mnoge druge.

Lit.: *** 2000.

KREŠIMIR IVANIŠ (1936.), arhitekt. Diplomirao je 1960. godine na Arhitektonsko-građevinsko-geodetskom fakultetu u Zagrebu. Radio je u *Jugomontu* 1960.-1967., *Generalinvest-inženjeringu* 1967.-1970., a 1970.-1975.

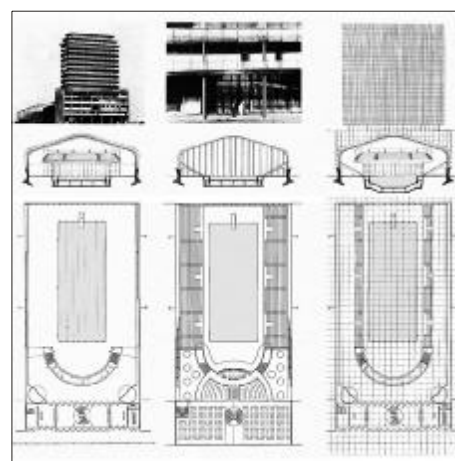
Sl. 8. Marijan Hrzić, Ivan Piteša i Berislav Šerbetić: Sportsko-poslovni sklop *Cibona*, Zagreb, 1985.-1987.

Fig. 8 Marijan Hrzić, Ivan Piteša and Berislav Šerbetić: Sports and recreation complex *Cibona*, Zagreb, 1985-1987.

MARIJAN HRZIĆ

KREŠIMIR IVANIŠ

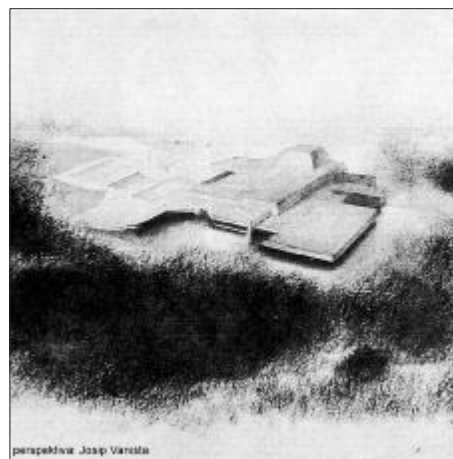

Sl. 6. Drago Galija: Zatvoreno plivalište sa sportskim hotelom u Preradovićevoj ulici br. 21 i 23, Zagreb, 1941.

Fig. 6 Drago Galija: Indoor swimming pool with the sports hotel in Preradovićeva st. 21 and 23, Zagreb, 1941.

Sl. 9. Krešimir Ivaniš i sur.: Plivačko središte, Novi Zagreb, natječajni projekt (1. nagrada), 1977.

Fig. 9 Kresimir Ivaniš and collaborators.: Swimming center New Zagreb, competition entry (first prize), 1977.

SLAVKO JELINEK

MILOVAN KOVAČEVIĆ

MILAN LENUCI

djeluje kao samostalni arhitekt. Od 1977. radi na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu, gdje od 1994. drži tematska predavanja u sklopu kolegija *Zgrade za zdravstvo i sport*. Član je Radne grupe za sport i dokolicu Međunarodnoga udruženja arhitekata (UIA) od 1978., Odbora za sport i okoliš Europskoga olimpijskog odbora od 1998. i predsjednik Odbora za sport i okoliš Hrvatskoga olimpijskog odbora od 1997. godine.

Autor je nekoliko projekata koji se bave rekreacijom i sportom: sportskoga predjela Poljud-Spinut u Splitu (1975., otkup na natječaju), plivačkoga središta u Novome Zagrebu (1977., sa suradnicima, 1. nagrada na natječaju), sportskoga sklopa na Šalati (1980., sa suradnicima, prvoplasirani rad na natječaju), stadiona na Jarunu (1998.) te nekoliko studija i urbanističkih planova za prisavsku zonu - sve u Zagrebu.

Od izvedenih građevina ističu se: poslovna zgrada u Gundulićevoj 21 u Zagrebu (1968.-1970.), osnovne škole u Kostajničkom Majuru i Dugom Selu (1986.-1987.) te društveni dom Teniskoga kluba *Metalac* u Zagrebu (1988.).

Lit.: *** 2000.

SLAVKO JELINEK (1925.), arhitekt. Diplomirao je 1951. godine na Tehničkome fakultetu u Zagrebu. Voditelj je projektinoga biroa *AGI-46* u Zagrebu i Karlovcu 1960.-1985. Dobitnik je nagrade *Viktor Kovačič* za životno djelo 1994. godine.

Izvedene su mu sportske dvorane u Karlovcu (1967., s F. Dulčićem i S. Krajačem) i na Trsatu u Rijeci (1974., sa S. Krajačem).

Uz te sportske građevine projektira stambene, školske i druge javne građevine, od kojih se ističu: stambeni blok u Trpimirovoj ulici (1956.), osam stambenih tornjeva u Zapruđu

(1968.), hotel *Sport* na Trgu sportova (sada *Panorama*, 1968.), stambeno-poslovni tornjevi na Ozaljskoj cesti (1969.), u Veslačkoj ulici (1972., s I. Linardićem) i na uglu Maksimirske i Harambašićeve s aneksom Zagrebačke banke (1978.), poslovni toranj *Zagrepčanka* (1976., s B. Vinkovićem) - sve u Zagrebu, zatim stambeni nizovi u Karlovcu (1980.) i dr.

Lit.: Cvetkova, 1995.

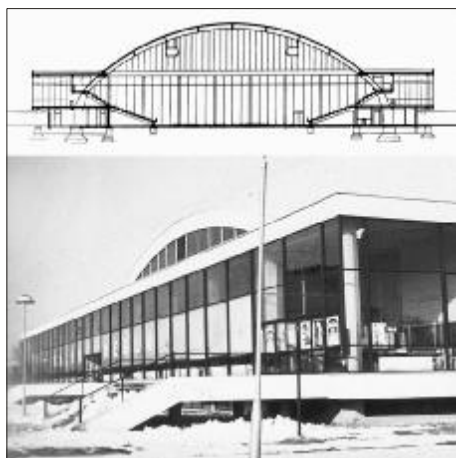
MILOVAN KOVAČEVIĆ (1905.-1946.), arhitekt. Studirao je u Pragu i Zagrebu, gdje je diplomirao 1929. godine. Nakon rada u atelijerima I. Fischera i E. Šena, od 1932. djeluje samostalno. Asistent je na Tehničkome fakultetu u Zagrebu 1935.-1943.

Sudjelovao je na natječaju za *Sokolski dom* sa stadionom na krizanju Savske ceste i Ulice I. Kršnjavoga u Zagrebu (1930.-1932.).

Izvedeno mu je tridesetak zgrada, među kojima se ističu: zgrade *Deutschu Preradovićevoj* 5 (1929.), *Mihun* u Klaićevoj 60-62 (1932.) i *Stojsavljević* u Petrinjskoj 47 (1938.) te Tehnički fakultet u Kačićevoj 26 (1937.-1940., s E. Šenom, 1. etapa). Autor je i nekoliko obiteljskih kuća u Zagrebu.

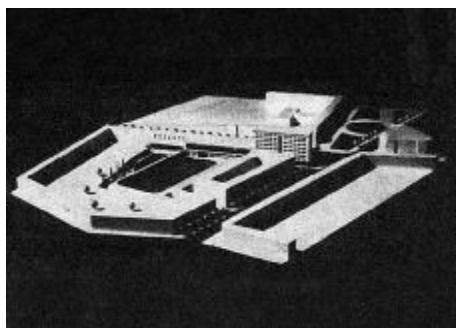
Lit.: Štulhofer, 2002.; *** 2000.; Planić, 1996.

MILAN LENUCI (1849.-1924.), urbanist. Diplomirao je 1873. godine na Visokoj tehničkoj školi u Grazu. Od sljedeće godine radi u Gradskome poglavarstvu grada Zagreba, 1878. postavljen je za upravitelja Gradskoga vodovoda, 1882. imenovan gradskim inženjerom, a 1891. ravnateljem Gradskoga građevnog ureda pa do umirovljenja 1912. preuzima ukupno prostorno i urbanističko planiranje grada. Premda velik dio njegovih zamisli nije u potpunosti ostvaren, Lenuci je na prijelazu XIX. i XX. stoljeća postavio temelje urbanoga razvoja Zagreba.

Sl. 10. Slavko Jelinek: Sportska dvorana, Karlovac, 1967.

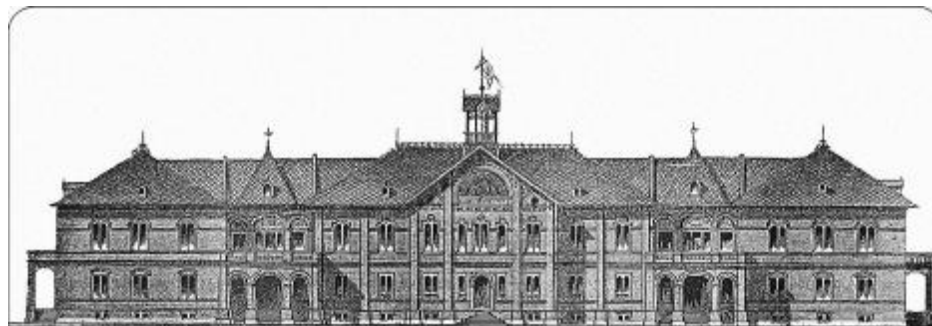
Fig. 10 Slavko Jelinek: Sports hall, Karlovac, 1967.

Sl. 11. Milovan Kovačević: Sokolski dom sa stadionom, Savska c. - Ul. I. Kršnjavoga, Zagreb, natj. projekt, 1930.

Fig. 11 Milovan Kovačević: *Sokolski dom* with a stadium, Savska and Kršnjavi st., Zagreb, comp. entry, 1930.

Sl. 12. Milan Lenuci: Zgrada Hrvatskoga sokola i Kola na Mazuranijevu trgu, Zagreb, idejni projekt, 1882.

Fig. 12 Milan Lenuci: Buildings of *Hrvatski sokol* and *Kolo* on Mazuranijev square, Zagreb, preliminary design, 1882.

Kao utemeljitelj član *Hrvatskoga sokola* bio je, uz dr. Franju Bučara, glavni pokretač sportskih zbivanja u Zagrebu: uređuje prvo gradsko klizalište na sjevernome dijelu Mazuraničeva trga (1874.), autor je idejnoga projekta zgrade *Hrvatskoga sokola* na istome mjestu (1882.), te u sve svoje urbanističke planove uključuje i sportske sadržaje.

Lit.: Štulhofer, 2002.

SLAVKO LÖWY (1904.-1996.), arhitekt. Studirao je u Beču, Zagrebu i Dresdenu, gdje je i diplomirao 1930. godine u klasi prof. M. Dülfera. Od 1932. do 1966., s manjim prekidima, vodi vlastiti biro. Autor je četrdesetak realizacija, većinom stambenih zgrada, i još barem toliko projekata.

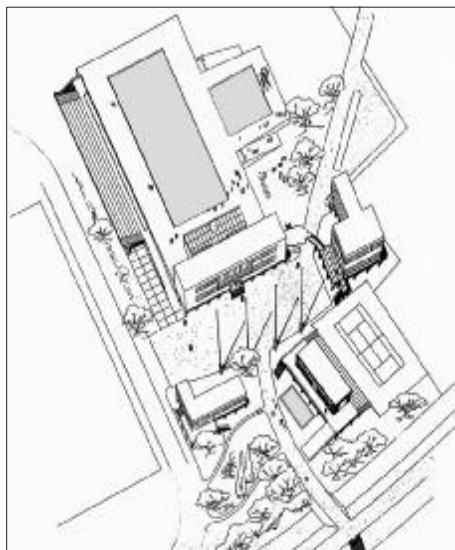
Autor je prvonagrađenoga natječajnog projekta za sportski sklop *Marathona* s plivalištem pokraj Save (1935.).

Vaznije izvedbe: zgrada *Massan* u Zvonimirovoj 23 (1933.), vila *Hirschler* na Gornjem Prekrižju 2 (1933., danas *Šumski dvor*), zgrade u Zakladnome bloku: *Petričeva 7* (1933.) i *Bogovičeva 4* (1933.), prvi zagrebački neboder - kuća *Radovan* u Masarykovojoj 22 (1933.), *Jadransko osiguravajuće društvo* u Draskovičevoj 13 (1936.), stambene zgrade: *Zvonimirova 23* (1933.), *Ribnjak 20* (1936.), *Boškovičeva 7b* (1937.), *Savska 8* (1937.) te studentski domovi: *Cvjetno naselje* (1955.), *Sava* (1960.), *Šarengradska* (1961.) i studentski dom u Rijeci (1963., s E. Sersičem).

Lit.: Štulhofer, 2002.; Radović-Mahečić, 1996.

Sl. 13. Slavko Löwy: Sportski sklop *Marathona* s plivalištem, Zagreb, natj. projekt (1. nagrada), 1935.

Fig. 13 Slavko Löwy: Sports complex *Marathon* with a swimming pool, Zagreb, comp. entry (first prize), 1935.

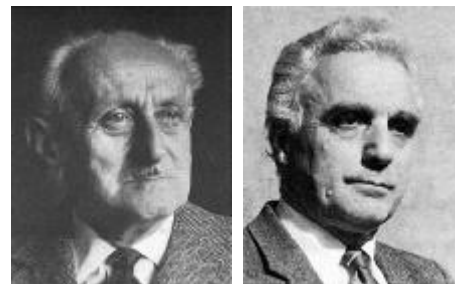

BORIS MAGAŠ (1930.), arhitekt. Diplomirao je 1955. godine na Arhitektonskom odjelu Tehničkoga fakulteta u Zagrebu, gdje radi kao asistent kod profesora Turine i Mohorovičića do 1967. godine. Do 1974. djeluje u projekt-nim biroima u Zagrebu i Rijeci, 1974.-1983. izvanredni je odnosno redovni profesor Fakulteta građevinskih znanosti u Rijeci, a 1983.-2001. redovni profesor Arhitektonskoga fakulteta u Zagrebu. Od 1988. izvanredni je, a od 1991. redovni član HAZU. Dobitnik je brojnih priznanja i nagrada, između ostalih nagrada *Vladimir Nazor* (1991.) i *Viktor Kovačić* (1993.) za životno djelo.

Autor je gradskoga stadiona na Poljudu u Splitu (1979.: godišnja nagrada *Vladimir Nazor*, nagrada *Nikola Tesla*, nagrada *Zlatni grb grada Splita*, nagrada *Borbe*, a 1980. Velika nagrada *Zagrebačkoga salona*) te, u suradnji s V. Turinom i F. Neidhardtom, istočne tribine stadiona u Maksimiru (1961.) u Zagrebu. Autor je više od 10 prvonagrađenih natječajnih radova, između ostalih natječaja za stadion *Jarun* u Zagrebu (1998.).

Ostale važnije izvedbe: hotelski sklopovi *Solaris* u Šibeniku (1968., 1. faza, nagrada *Borbe* 1968.) i *Haludovo* u Malinskoj na Krku (1970.), dječje ustanove Mihaljevac, Trnsko i Knezija u Zagrebu (sve 1975.), Pravni fakultet (1980., s O. Magaš), crkva sv. Nikole u Rijeci (1981.) i mnoge druge.

Lit.: *** 2000.; *** 1991.

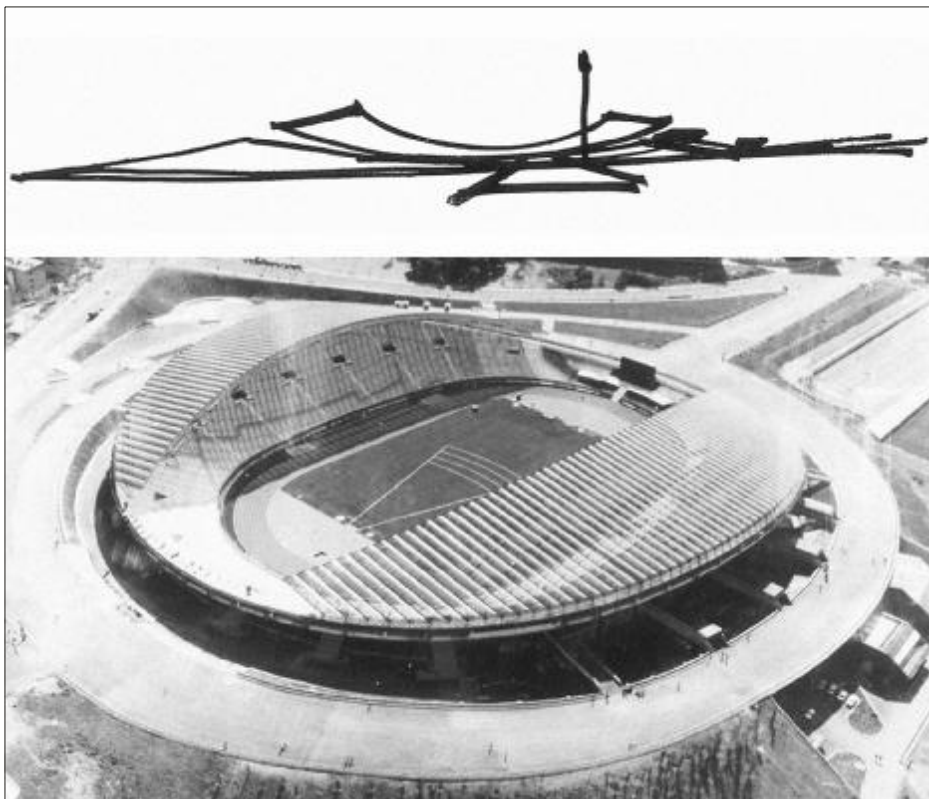

SLAVKO LÖWY

BORIS MAGAŠ

Sl. 14. Boris Magaš: Gradski stadion na Poljudu, Split, 1979.

Fig. 14 Boris Magaš: Stadium *Poljud*, Split, 1979.

FRANJO NEIDHARDT

LOVRO PERKOVIÆ

VINKO PENEZIÆ

KREŠIMIR ROGINA

FRANJO NEIDHARDT (1907.-1984.), arhitekt. Školovao se na *Kunstgewerbe Schule* (1924.-1927.) i *Akademie der Bildenden Künste* (1930.-1933.) u Beču. Do 1948. djeluje u Zagrebu, zatim je u sklopu akcije obnove zemlje upućen u Srbiju. Od 1953. do odlaska u mirovinu 1966. godine radi u APB *Žerjaviæ* i u Zavodu za izgradnju grada Zagreba.

S arhitektom V. Turinom i konstruktorom E. Erlichom projektant je stadiona *Dinamo* u Maksimiru (1946.-1961., poæasna diploma i olimpijska medalja na Olimpijskim igrama u Londonu 1948.). Dobitnik je prve nagrade na natjeæaju za olimpijski stadion na Banjici u Beogradu (1947., s D. Boltarom i V. Turinom, diploma XV. olimpijade u Helsinkiju za sportsku arhitekturu).

Ostale izvedbe: stambena peterokatnica u Preradoviæevoj 22 (1932.), stambene zgrade na Savskoj cesti - u Zagrebu, te cijeli niz obiteljskih, industrijskih i sakralnih graðevina.

Lit.: Štulhofer, 2002.

VINKO PENEZIÆ (1959.) i KREŠIMIR ROGINA (1959.), arhitekti. Diplomirali su 1983. godine na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu. Od 1979. djeluju zajedno, a 1991. osnivaju biro *Peneziæ i Rogina, arhitekti*.

Od sportskih graðevina izveli su plivaæko-vaterpolski centar ASD *Mladost*, na Jarunskoj cesti u Zagrebu (1984.-1987., srebrna medalja Svjetskoga bijenala arhitekture INTERARH u Sofiji) i atletski stadion *Mladost* na Jarunu (1989.-1999.). Autori su prvonagraðenoga natjeæajnog rada za plivaæko-vaterpolski centar u Dubrovniku (1986.-1988.).

Ostale važnije izvedbe: poslovna zgrada *Velebit* na Trgu J. F. Kennedyja (1985.-1995.), agencija *Olymptours* (1995.), župni centar i samostan u Trnju (1994.-1999.) - sve u Zagrebu, zatim crkva sv. Mihajla u Dubrovniku (1987.), višestambena zgrada u Vukovaru i dr.

Dobitnici su nagrada na meðunarodnim natjeæajima: *Stil za 2001. godinu* (1984., Tokio, 1. nagrada), *Staklena kuæa 2001. - za slijepog ÷ovjeka* (1990., Tokio, 2. nagrada), *Jednostavnost - složenost* (1995., Tokio, priznanje), *Mogućnosti nekretanja* (1996., Tokio, 2. nagrada), *Arhitektura koja poštuje zemlju* (1999.), *Surround Data Home* (2001.) i dr.

LOVRO PERKOVIÆ (1910.-1998.), arhitekt. Diplomirao je 1935. godine na Arhitektonskome fakultetu u Pragu. Od 1940. do 1945. radi u privatnome graðevinskom poduzeæu u Dubrovniku, gdje je 1947.-1953. voditelj projektnoga biroa *Graditelj*. Od tada djeluje u Splitu kao voditelj projektnoga biroa graðevinskog poduzeæa *Konstruktor* do 1957. i kao proæelnik Odjela za arhitekturu Urbanistiækog zavoda Dalmacije do umirovljenja 1979. godine. Izmeðu ostalih, dobitnik je nagrada *Vladimir Nazor* (1976.) i *Viktor Kovaæiæ* (1982.) za životno djelo.

Od sportskih graðevina izveden mu je plivaæki bazen s hotelom *Stadion* u Gruzu u Dubrovniku (1961.), plivaæki bazen hotela *Zora* u Primostenu (1968., godišnja nagrada Urbanistiækog zavoda u Splitu za 1970.) i otvoreni plivaæki olimpijski bazen plivaækoga kluba *POŠK* na Zenti u Splitu (1981.).

Projektirao je stotinjak stambenih, poslovnih i školskih zgrada, te obiteljskih kuæa, hotela i turistiækih sklopova, meðu kojima se istieu: Pomorski tehnikum u Dubrovniku (1953.), tipске stambene zgrade *URBS 4* i *URBS 5* u Splitu, Trogiru, Dubrovniku, Herceg Novom, Opatici, Šibeniku i Puli (1960.-1965.), hotel *Marjan* u Splitu (1963., dogradnja 1979., godišnja nagrada *Viktor Kovaæiæ* za 1964.), hoteli *Adriatic* u Hvaru (1967.), *Zora* i *Slava* u Primostenu (1968.), hotelsko naselje *Marina luëica* u Primostenu (1971.), Fakultet elektronike, strojarstva i brodogradnje u Splitu (1979.) i dr.

Lit.: Keekemet, 1983.

Sl. 15. Vinko Peneziæ i Krešimir Rogina: Plivaæko-vaterpolski sklop ASD *Mladost* i atletski stadion na Jarunu, Zagreb, 1987.-1999.
Fig. 15 Vinko Peneziæ and Krešimir Rogina: Swimming and water-polo complex *Mladost* and athletic field, Jarun, Zagreb, 1987-1999.

Sl. 16. Lovro Perkoviæ: Plivaæki bazen s pokretnim krovom, Primosten, 1968.
Fig. 16 Lovro Perkoviæ: Swimming pool with a movable roof, Primosten, 1968.

MARTIN PILAR (1861.-1942.), arhitekt. Diplomirao je 1884. godine na Tehničkoj visokoj školi u Beču, gdje ostaje na usavršavanju sljedeće dvije godine kod prof. F. Schmidta. Do 1894. većinom radi u gradskoj službi, a tada osniva građevno poduzeće *Pilar, Mally & Bauda*. Nakon uspješnog poslovanja i stotinjak izvedenih, pretežito stambenih zgrada, 1907. napušta poduzetništvo i posvećuje se javnome i društvenome radu. Organizator je i prvi redoviti profesor Tehničke visoke škole u Zagrebu (1919.).

Kao dugogodišnji aktivni član i podstarješina *Hrvatskoga sokola* autor je sokolskih sletista Prvoga (1906.) i Drugoga (1911.) hrvatskog svesokolskog sleta kod Martićeve ulice u Zagrebu.

Lit.: Štulhofer, 2002.; *** 1991.

IVAN PITEŠA (1944.), arhitekt. Diplomirao je 1968. godine, a 1975.-1976. suradnik je Majstorske radionice D. Galića u Zagrebu. Radi u Arhitektonskome projektnom zavodu u Zagrebu.

S arhitektima M. Hrzićem i B. Šerbetićem autor je sportsko-poslovnoga sklopa *Cibona* na Savskoj cesti u Zagrebu (1985.-1987.). Na natječaju za gradski stadion na Poljudu u Splitu (1975.) osvojio je prvu, a za spomen-dom sa sportskom dvoranom - također u Splitu (1971., sa S. Tesijom) - treću nagradu.

Projektira i izvodi pretežito ugostiteljske i poslovno-trgovačke građevine, od kojih se ističu: *Lička kuća* i kuglana na Plitvicama (1971.), hotel u Jasenovcu (1980.), tržnica *Utrine* (1980.), zgrade *Plitvice* (1984., sa Z. Bregovcem), mliječni odjel (1983.) i velika hala (1994.) tržnice Dolac - sve u Zagrebu, te turističko naselje *Velebno* u Baskim Ostarijama (1993.). Ostali prvoplasirani natječajni radovi: srednjoškolski centar u Puli (1988.), poslovna zgrada u Ul. Hrvatske bratske zajednice u Zagrebu (1989., s V. Kasunom), tržni cen-

tar u Sesvetama (1992.) i ulaz u Heidelberg (1992.).

STJEPAN PLANIĆ (1900.-1980.), akademski arhitekt i stručni pisac. Diplomirao je 1931. godine na Arhitektonskom odjelu Umjetničke akademije kod prof. D. Iblera. Od 1927. vodi vlastiti atelijer, a 1930.-1935. član je grupe *Zemlja*. Autor je četrdesetak obiteljskih kuća u kojima je uspješno spojio suvremenu prostornu koncepciju s tradicionalnim načinom građenja. Uredio je knjigu „Problemi savremene arhitekture“ (Zagreb, 1932.) u kojoj zastupa suvremenost u građevnim konstrukcijama i arhitektonskom izrazu, povezujući ih s društveno-gospodarskim uvjetima i humanističkim zadacima arhitekture.

Autor je prvonagrađenoga natječajnog rada za *Sokolski dom* sa stadionom na krizanju Savske ceste i Ulice I. Krsnjavoga u Zagrebu (1930.-1932.).

Izbor izvedenih zgrada: višestambene zgrade u Draskovićevoj 47 (1932.), Petrićevoj 5 (1937.), Šubićevoj 23 (1937.), Krajiškoj 11 (1939.) i Buconjićevoj 18 (1939.), Đački (1934.) i Tomislavov dom na Sljemenu (1935.) te *Napretkova zadruga* u Gajevoj 1 (1936., sve u Zagrebu).

Lit.: Štulhofer, 2002.; Planić, 1996.

ZVONIMIR POŽGAJ (1906.-1971.), akademski arhitekt. Diplomirao je 1932. godine na Arhitektonskom odjelu Umjetničke akademije u Zagrebu u klasi prof. D. Iblera. Poslije studija kraće vrijeme boravi u Parizu, a po povratku vodi vlastiti biro u Zagrebu.

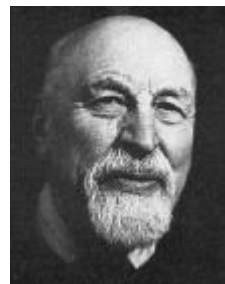
Izvedena su mu kupališta u Stubičkim Toplicama (1937.), *Borik* u Zadru (1953., jedina nagrada za projektiranje sportskih građevina na II. bijenalu u Sao Paulu u Brazilu), *Plaza* u Crikvenici (1963., godišnja nagrada *Viktor Kovačić* za 1961.) i Šemnica kod Krapine (1965.).

MARTIN PILAR

IVAN PITEŠA

STJEPAN PLANIĆ

Sl. 17. Martin Pilar: Vježbaliste sokolskoga sletista Prvoga hrvatskog svesokolskog sleta kod Martićeve ulice, Zagreb, 1906.

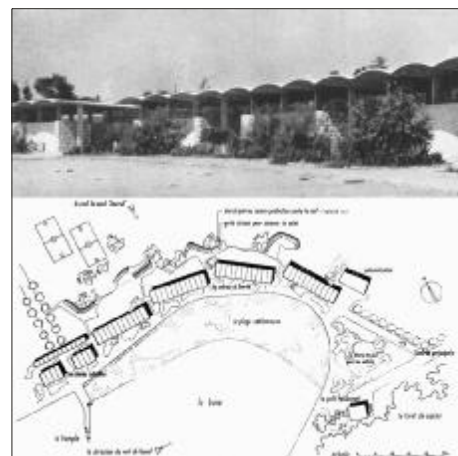
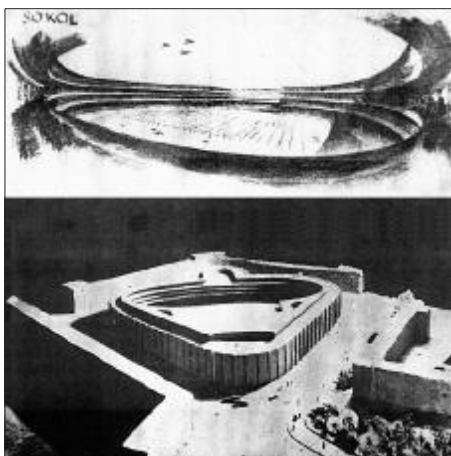
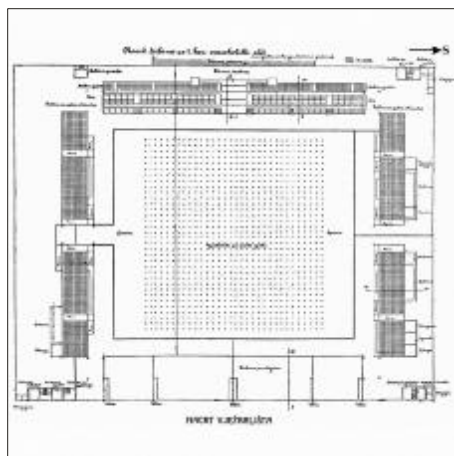
Fig. 17 Martin Pilar: Training field near Martićeva st., Zagreb, 1906.

Sl. 18. Stjepan Planić: Sokolski dom sa stadionom na krizanju Savske ceste i Ulice I. Krsnjavoga, Zagreb, natječajni projekt (1. nagrada), 1930.-1932.

Fig. 18 Stjepan Planić: *Sokolski dom* with a stadium at the crossroad of Savska and Krsnjavi st., Zagreb, competition entry (first prize), 1930-1932.

Sl. 19. Zvonimir Pozgaj: Kupalište Borik, Zadar, 1953.

Fig. 19 Zvonimir Pozgaj: Bathing complex *Borik*, Zadar, 1953.

EGON STEINMANN

BERISLAV ŠERBETIĆ

VLADIMIR TURINA

Njegova ostala važnija izvedena djela jesu: *Hrvatski liječnički dom* u Subićevoj 9 (1934., s F. Cotom), vila *Botteri* (1934., s F. Cotom), *Matica hrvatskih obrtnika* u Ilici 49 (1940., s A. Freudenreichom), crkve u Podsusedu (1940.) i na Knežiji (1942.) te hotel *Adriatic* u Omišlju na Krku (1966.).

Lit.: Štulhofer, 2002.; Štulhofer, 1993.; Štulhofer, 1990.; Štulhofer, Uchytíl, 1989.

EGON STEINMANN (1901.-1966.), arhitekt. Diplomirao je 1924. godine na Visokoj tehničkoj školi u Zagrebu. Radio je u Gradskoj građevnoj upravi 1926.-1945., Zemaljskom građevinsko-projektnom zavodu 1947.-1951. i APZ-u *Plan* 1951.-1966.

Prema njegovoj je zamisli izgrađen *Sokolski dom* s gimnastičkom dvoranom u Kačićevoj 23a (1933.) i uređeno Srednjoskolsko igralište u Zagrebu (1934.).

Značajnije su mu izvedene zgrade: Pedagoško-fizički institut na Marulićevu trgu 19 (1927.), Zubna i ortopedska klinika na Šalati (1928.), gimnazije u Krizanićevoj 4 (1932.) i Kušlanovoj 59a (1934.), stambeni blok poštanskih službenika u Petrovoj 15 (1938.), pošta u Branimirovoj 4 (1940.) te cijeli niz industrijskih zgrada i pogona.

Lit.: Štulhofer, 2002.; Štulhofer, Uchytíl, 1993.

BERISLAV ŠERBETIĆ (1935.), arhitekt. Diplomirao je 1959. godine na Arhitektonsko-građevinsko-geodetskom fakultetu u Zagrebu. Zaposlen je u Arhitektonskome birou *Centar 51* 1960.-1978., a poslije radi kao samostalni projektant u Zavodu za arhitekturu te od 1993. kao profesor na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu. Autor je dvjestotinjak arhitektonskih izvedbi i projekata te dobitnik brojnih priznanja i nagrada.

S arhitektima M. Hrzićem i I. Pitesom autor je sportsko-poslovnoga sklopa *Cibona* na Savskoj cesti (1985.-1987.), a samostalno je izveo

sportsku dvoranu *Pesëenica* (1987.) - obje u Zagrebu.

Značajnije su mu izvedbe: tri stambena tornja na Vrbiu (1968.), hotelsko-turistički sklop *Dubrava*, Babin kuk u Dubrovniku (1973., projekt izrađen u New Yorku), Spomen-dom u Kumrovcu (1974., s I. Filipićem, Nagrada grada Zagreba), uređenje Trga bana Jelačića (1987., s M. Kranjcem i B. Silađinom), blok 10 (1987.) i dogradnja bloka 30 Hrvatske radiotelevizije (1998.), obnova Medvedgrada s memorijalnim obilježjem (1996. i 1998., s M. Hrzićem i A. Vulinom) - sve u Zagrebu, i dr.

Lit.: *** 2000.

FRANJO ZVONIMIR TIŠINA (1910.-1984.), arhitekt. Diplomirao je 1938. godine na Arhitektonskom odsjeku Tehničkoga fakulteta. Samostalni je projektant u Zagrebu do 1955., a poslije odlazi u Austriju.

Autor je nagrađenoga natječajnog rada za Gradsko plivalište s hotelom za sportase u Preradovićevoj 21-23 u Zagrebu (1941.).

Izveo je vile u Vrapču (1938.) i Dubravi (1942.), zgradu gimnazije u Gospiću (1941.), koncertnu dvoranu *Doma armije* u Zvonimirovoj ulici (1949.), stambene zgrade u Zvonimirovoj 39, 45 i 77, Makanćevoj 15-17, Bogišićevoj 9 / Vrbanjićevoj 21, Vrbanjićevoj 1-3 / Crvenoga križa 11 i Ljudevita Posavskog 19 / Crvenoga križa 18-20 (1949.-1951.), pregradnju Sjemeništa za Vojnu bolnicu (1951.), nekoliko industrijskih zgrada i cijeli niz unutrašnjih uređenja.

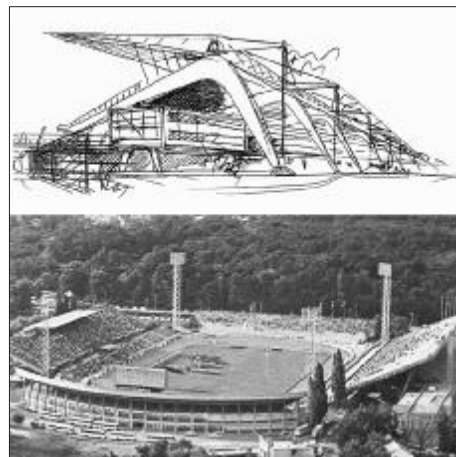
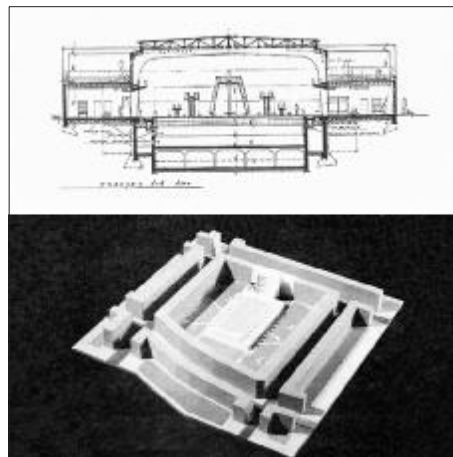
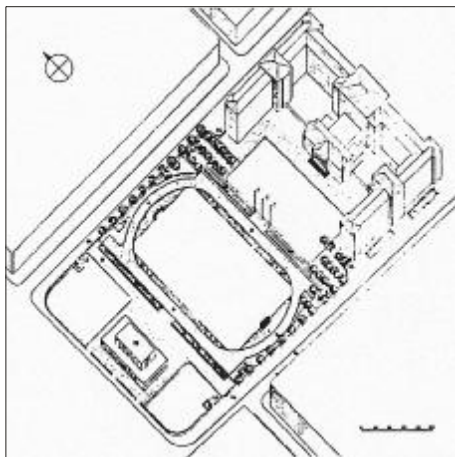
Lit.: Štulhofer, 2002.; Laslo, 1994.

VLADIMIR TURINA (1913.-1968.), arhitekt. Diplomirao je 1936. godine na Arhitektonskom odjelu Tehničkoga fakulteta u Zagrebu, gdje je radi od 1946. godine. Izvanredni je profesor Tehničkoga fakulteta od 1959. Bio je član CIAM-a. Dobitnik je Savezne nagrade SFRJ za arhitekturu 1962. godine.

Sl. 20. Egon Steinmann: Sokolski dom i Srednjoskolsko igralište, Zagreb, 1933.-1934.
Fig. 20 Egon Steinmann: *Sokolski dom* and high-school playground, Zagreb, 1933-1934.

Sl. 21. Franjo Zvonimir Tišina: Zatvoreno plivalište sa sportskim hotelom u Preradovićevoj ulici br. 21 i 23, Zagreb, natječajni projekt, 1941.
Fig. 21 Franjo Zvonimir Tišina: Indoor swimming pool with a sports hotel in Preradovićaeva st. 21 and 23, Zagreb, competition entry, 1941.

Sl. 22. Vladimir Turina, Franjo Neidhardt i Eugen Erlich: Stadion Dinama u Maksimiru, Zagreb, 1946.-1961.
Fig. 22 Vladimir Turina, Franjo Neidhardt and Eugen Erlich: Stadium *Dinamo* in Maksimir, Zagreb, 1946-1961.

S arhitektom F. Neidhardtom i konstruktorom E. Erlichom autor je stadiona *Dinama* u Maksimiru (1946.-1961., počasna diploma i olimpijska medalja na Olimpijskim igrama u Londonu 1948.). Između ostalih, dobitnik je prvih nagrada na natječajima za olimpijski stadion na Banjici u Beogradu (1947., s D. Boltarom i F. Neidhardtom, diploma XV. olimpijade u Helsinkiju za sportsku arhitekturu) te zatvorenog i otvorenog plivalista na Susaku (1948., s R. Niksićem). Projektirao je stadion u Teheranu, Iran (1966.).

Ostale su mu izvedbe: stambena višekatnica u Krizanićevoj ulici (1956.) i Centar za zaštitu majki i djece u Klaićevoj ulici (1956., Nagrada grada Zagreba za 1957.). Autor je brojnih arhitektonskih i nekoliko urbanističkih projekata. Njegovi su projekti - nadahnuti, svježi i inovativni - često bili anticipacija novih pogleda na arhitekturu.

Lit.: Štulhofer, 2002.; *** 2000., Domljan, 1969.

ANTUN ULRICH (1902.-1998.), arhitekt. Diplomirao je 1927. godine na bečkoj *Hochschule für angewandte Kunst* u klasi prof. J. Hofmanna. Po povratku u Zagreb radi u Odjelu za regulaciju grada 1928.-1941., vodi vlastiti biro s ing. V. Juranovićem 1942.-1945., izvanredni je profesor na Tehničkome fakultetu u Skopju 1949.-1953. te poslije opet vodi svoj biro *Ulrich* 1953.-1966. Dobitnik je nagrada za životno djelo *Viktor Kovačić* (1968.) i *Vladimir Nazor* (1972.).

Autor je doma Veslačkoga kluba *Uskok* u Veslačkoj ulici u Zagrebu (1931.). Uz čitav niz ostalih projekata, izradio je projekt Gospodarićeva kupališta na Savi (1930.), projekt Gradske kupališta na Savi (1930., s F. Bahovcem) i projekt za sportski park HAŠK-a (Hrvatskog akademskog sportskog društva) uz Bukovačku cestu u Maksimiru (1932., s F. Bahovcem) - sve u Zagrebu.

Glavna su mu izvedena djela: zgrade u Zakladnome bloku: Petrićeva 1 (1933., s F. Bahovcem)

i Gajeva 4 (1936.), stambeno-poslovna zgrada na Preradovićevu trgu 5 (1937.), bolnica na Rebru (1934.-1941., sa S. Kliskom i V. Juranovićem), neboder *Vjesnik* na Savskoj cesti (1955.-1959.), Vojna bolnica u Splitu (1955.-1965.) te nekoliko stambenih zgrada i skola.

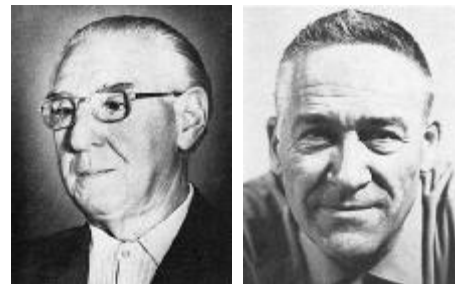
Lit.: Štulhofer, 2002.; Premerl, 1999.; Mikić-Brodnjak, 1998.

IVAN VITIĆ (1917.-1986.), arhitekt. Diplomirao je 1941. godine na Arhitektonskom odjelu Tehničkoga fakulteta u Zagrebu. Voditelj je projektinoga biroa *Vitić* 1951.-1965. Njegove su brojne izvedene zgrade nastale sintezom iskustva međunarodne moderne arhitekture i elemenata lokalne graditeljske tradicije. Priredio je izložbe svojih radova 1955. i 1965. godine u Zagrebu.

Projekti sportskih zgrada: Veslački klub *Akademiar* u Zagrebu (1947.), veliki i mali stadion u Beogradu (1947., oba 2. nagrada na natječaju, sa S. Fabrisom, B. Katunarićem i N. Vitićem), zimska plivalista u Rijeci (1950., 4. nagrada na natječaju), Jesenicama (1953., 1. nagrada na natječaju) i Šibeniku (1957., 1. nagrada na natječaju).

Značajnije izvedbe: Pionirski grad u Zagrebu (1948., nagrada Vlade FNRJ za 1949.), tvornica *Jugovinil* u Kastel Sužurcu (1947.-1950., sa S. Fabrisom, M. Poletti, N. Vitićem i H. Bilinićem), osmogodisnja skola *Simo Matavulj* (danas *Faust Vrančić*, 1947.-1952.), stambeno naselje Baldekin (1953.), hotel *Jadran* i kino *Šibenik* (1957.-1959.) te Dom JNA (1961.) u Šibeniku, stambeno naselje na Visu (1953.), tvornica *Jugokeramika* kraj Zapresića (1953.), zgrada *Socijalnog osiguranja* (1956.) u Zadru, moteli *Sljeme* u Biogradu, Trogiru i Rijeci (1964.), stambeni sklop Laginjina-Vojnovićeva u Zagrebu (1958.-1962.), višekatne stambene zgrade na Spinutu u Splitu (1965.), društveni dom u Komizi (1967.), zgrada CK u Zagrebu (1968.), nekoliko paviljona na ZV-u u Zagrebu i mnoge druge izvedene građevine.

Lit.: Štulhofer, Uchytíl, 1994.; Šegvić, 1987.

ANTUN ULRICH

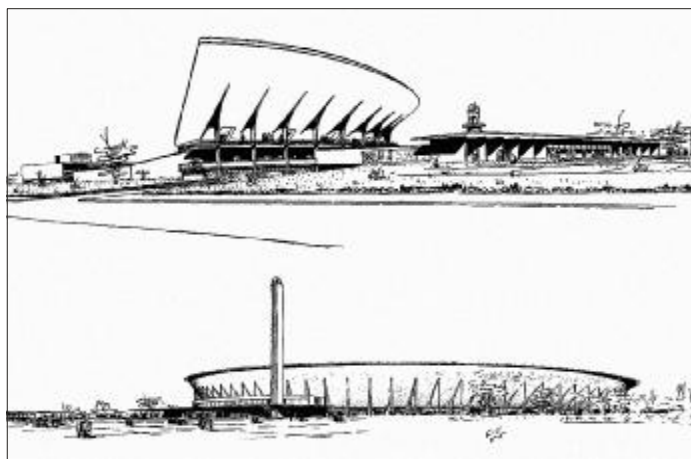
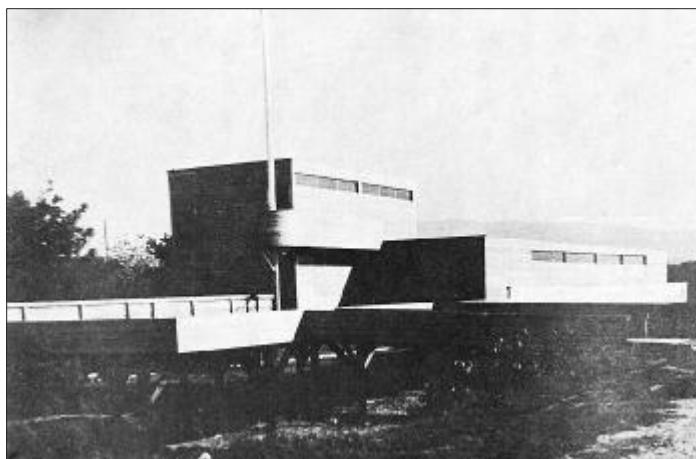
IVAN VITIĆ

Sl. 23. Antun Ulrich: Veslački dom Veslačkoga kluba Uskok, Zagreb, 1931.

Fig. 23 Antun Ulrich: Rowing club *Uskok*, Zagreb, 1931.

Sl. 24. Ivan Vitić: Mali (gore) i veliki (dolje) stadion u Beogradu, natječajni projekti (oba 2. nagrada), 1947.

Fig. 24 Ivan Vitić: Small stadium in Belgrade (top), big stadium in Belgrade (bottom), competition entries (both second prize), 1947.

KUNO WAIDMANN

FEDOR WENZLER

KUNO WAIDMANN (1845.-1921.), arhitekt. Završio je Visoku tehničku skolu graditeljskoga smjera u Stuttgartu. U Hrvatskoj je živio i radio od 1877. do 1906.

Sudionik je prvoga pozivnog natječajna organiziranog u Hrvatskoj za *Školski forum* na današnjemu Rooseveltovu trgu u Zagrebu 1893.-1894., koji je u svome programu uključivao i gimnastičku dvoranu koja je sagrađena 1894. prema Waidmannovu natječajnom projektu.

Važnije su mu izvedbe: bolnica za umobolne u Vrapču (1879.), bolnica *Milosrdnih sestara* u Vinogradskoj ulici (1886.-1890.), bolnice u Šibeniku, Zadru (1885.) i Dubrovniku te tvornice *Franck* i *Pivovara* - najstarija industrijska postrojenja u Hrvatskoj. Dr. Izidor Kršnjavi, predstojnik Odjela za bogostvlje i nastavu 1891.-1896., povjerio mu je gradnju nekoliko javnih gradnji u Zagrebu: palače *Društva sv. Jeronima* na Tomislavovu trgu 21 (1891.) i *Narodnih novina* na uglu Frankopanske ulice i Prilaza Đ. Deželića (1891.), Mušku učiteljsku skolu u Medulićevoj 33 (1892.) i dr. Osim jav-

nih zgrada izveo je cijeli niz stambenih zgrada i ljetnikovaca u Zagrebu.

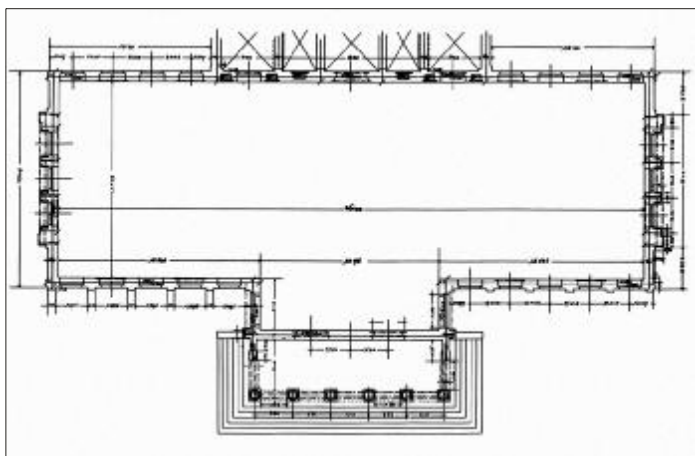
Lit.: Štulhofer, 2002.; M.O., 2000.; *** 1996.; Cvitanović, 1969.; Chvála, 1896.

FEDOR WENZLER (1925.), arhitekt i urbanist. Diplomirao je 1952. godine na Tehničkom fakultetu u Zagrebu, gdje je 1959. i doktorirao. Radio je u Urbanističkom institutu Hrvatske u Zagrebu, Zavodu za urbanizam u Skopju i kao profesor na Građevinskome fakultetu u Zagrebu.

Autor je uređenja sportsko-rekreativnog centra *Jarun* u Zagrebu (1961.-1987., s M. Wenzler-Halambek). Na natječaju za sportski park u Kumrovcu (1953., sa Z. Franjevićem i V. Ivanovićem) osvojio je prvu nagradu.

Sa suradnicima je napravio Prostorni plan Hrvatske (1974.), Generalni urbanistički plan Krapine (1960.) i Zaboka (1961.). Prve je nagrade osvojio i na natječajima za urbanističko-arhitektonsko rješenje novoga središta Skopja (1965., s R. Miševićem) i za arhitektonsko-urbanističko rješenje stambenoga sklopa Pantovčak-Zelengaj u Zagrebu (1987., s B. Krstulovićem i M. Wenzler-Halambek).

Sl. 25. Kuno Waidmann: Gimnastička dvorana u školskome sklopu na Rooseveltovu trgu, Zagreb, 1894.
Fig. 25 Kuno Waidmann: Gym within the school complex on Roosevelt square, Zagreb, 1894.

Sl. 26. Fedor Wenzler: Sportsko-rekreativno središte Jarun, Zagreb, 1961.-1987.
Fig. 26 Fedor Wenzler: Sports and recreation complex in Jarun, Zagreb, 1961.-1987.

Literatura

Bibliography

1. Bunia, B. (1972.), *Kovačičeva nagrada za životno djelo arhitektu Franji Bahovcu*, „Āovjek i prostor”, 19 (8 /233/): 12-13, Zagreb
2. Chvála, J. (1896.), *Nove srednje škole u Zagrebu*, „Viesti Društva inžinira i arhitekata”, 15 (1), 15. I.: 1-7, Zagreb
3. Cvetkova, E. (1995.), *Graditelj Zagrepāanke*, „Veernji list” (tjedni prilog „Kulturni obzor”), 2 (59), 2.IV.:17, Zagreb
4. Cvitanoviā, Đ. (1969.), *Arhitekt Kuno Waidmann*, Društvo historičara umjetnosti Hrvatske, XVI, Zagreb
5. Domljan, Ź. (1969.), *Arhitekt Vladimir Turina 1913.-1968.*, „Źivot umjetnosti”, 4 (9): 59-71, Zagreb
6. Gotovac, F. (1980.a), *Veliki gradski stadion „Hajduka” - spinutsko-poljudska lokacija*, „Āovjek i prostor”, 28 (7-8 /328-329/): 8-9, Zagreb
7. Gotovac, F. (1980.b), *Nogometni stadion Hajduka u Splitu, 1975.*, „Āovjek i prostor”, 28 (9 /330/): 6-8, Zagreb
8. Ivaniš, K. (1979.), *Centar za odmor, rekreaciju i plivaēke sportove u Novom Zagrebu*, „Arhitektura”, 32 (168-169): 44-48, Zagreb
9. Ivaniš, K. (1984.), *U spomen Slavku Delfinu*, „Āovjek i prostor”, 31 (3 /372/): 4, Zagreb
10. Ivaniseviā, V. (1990.), *Franjo Gotovac*, „Āovjek i prostor”, 37 (7-8): 16-17, Zagreb
11. Keēemet, D. (1983.), *Lovro Perkoviā - Nagrada za životno djelo „Viktor Kovaēiā”, 1982. godine*, „Āovjek i prostor”, 30 (5 /362/): 14-17, Zagreb
12. Knežević, S. (1996.), *Zagrebaēka zelena potkova*, Školska knjiga, Zagreb
13. Laslo, A. (1994.), *Franjo Zvonimir Tišina*, „Āovjek i prostor”, 41 (11-12 /486-487/): 20-21, Zagreb
14. Magaš, B. (1979.), *Neki elementi geneze stadiona u Splitu*, „Āovjek i prostor”, 26 (12 /321/): 6-7, Zagreb
15. Maroeviā, I. (1999.), *Zagreb njim samim*, Durieux, Zagreb
16. Marusevski, O. (1992.), *Školski forum Ise Krsnjavoga*, Studije muzeja Mimara 8, Zagreb
17. Mikiā Brodnjak, V. (1998.), *Opus Antuna Ulriāa - klasiēnost moderne*, disertacija, Arhitektonski fakultet, Zagreb
18. M., O. (2000.), *Zagrebaēki graditelj Kuno Waidmann*, „Komunalni vjesnik”, 15 (218), 4.II.: 11, Zagreb
19. Pozgaj, Z. (1960.), *Neka moja kupališta*, „Arhitektura”, 14 (4-6 /100-102/): 11-14, Zagreb
20. Planiā, S. (1996.), *Problemi savremene arhitekture* (pretisak), Biblioteka psefizma, Zagreb
21. Premerl, T. (1980.), *Arhitekt Franjo Bahovec*, „Āovjek i prostor”, 23 (9 /330/): 12-13, Zagreb
22. Premerl, T. (1996.), *Franjo Bahovec (1906.-1996.): Humane, tehniēke i estetske vrijednosti moderne*, „Āovjek i prostor”, 43 (6-8 /505-507/): 62, Zagreb
23. Premerl, T. (1999.), *Antun Ulrich (1902.-1998.)*, „Āovjek i prostor”, 46 (3-4 /538-539/): 59, Zagreb
24. Radoviā-Maheēiā, D. (1996.), *Slavko Lōwy (1904.-1996.)*, „Āovjek i prostor”, 43 (1-2 /500-501/): 61-62, Zagreb
25. Silaēin, B. (1988.), *Gradotvorna arhitektura*, „Arhitektura”, 41 (204-207): 113-118, Zagreb
26. Segviā, N. (1987.), *In memoriam - Ivo Vitiā (21.II.1917. - 21.XII.1986.)*, „Āovjek i prostor”, 34 (2 /407/): 4, Zagreb
27. Štulhofer, A. (1990.), *Arhitekt Zvonimir Pozgaj - s posebnim osvrtom na kupališta*, istraŹivaēki projekt, Arhitektonski fakultet, Zagreb
28. Štulhofer, A. (1991.), *Sportski objekti arhitekta Franje Bahovca*, magistarski rad, Arhitektonski fakultet, Zagreb
29. Štulhofer, A. (1993.), *Portret akademskog arhitekta Zvonimira Pozgaja*, „Povijest sporta”, 24 (97): 59-63, Zagreb
30. Štulhofer, A. (1994.), *Sportski objekti arhitekta Franje Bahovca*, „Prostor”, 2 (1-2): 153-170, Zagreb
31. Štulhofer, A. (2002.), *Geneza ēetiri odabrane sportsko-rekreacijske lokacije u Zagrebu*, disertacija, Arhitektonski fakultet, Zagreb
32. Štulhofer, A.; Uchytīl, A. (1989.), *Arhitekt Zvonimir Pozgaj - monografija radova*, Arhitektonski fakultet, Zagreb
33. Štulhofer, A.; Uchytīl, A. (1991.), *Arhitekt Franjo Bahovec - monografija radova*, Arhitektonski fakultet, Zagreb
34. Štulhofer, A.; Uchytīl, A. (1993.), *Arhitekt Egon Steinmann - monografija radova*, Arhitektonski fakultet, Zagreb
35. Štulhofer, A.; Uchytīl, A. (1994.), *Arhitekt Ivan Vitiā - monografija radova*, Arhitektonski fakultet, Zagreb
36. Ź.J. (1987.), „Āovjek i prostor”, 34 (5 /410/): za dnja stranica, Zagreb
37. Źivkoviā, Ź. (1992.), *Aleksandar Freudenreich - arhitekt i graditelj*, Monumenta Croatica 2, Zagreb
38. *** (1883.), „Vienac”, 15 (26), 30.IV.: 425, Zagreb
39. *** (1906.) Spomen spis I. hrvatskog svesokolskog sleta u Zagrebu 2.-3. rujna 1906., Zagreb
40. *** (1926.), *Sa arhitektonsko-graditeljske izloŹbe Vilka Eberta*, „Svijet”, 1 (1/2), 3.VII.: 4-5, Zagreb
41. *** (1931.), „Svijet”, knj. 12, 6 (4), 25. VII.: 86, Zagreb
42. *** (1932.), „Svijet”, knj. XIII, 7 (10), 5.III.: 230, Zagreb
43. *** (1947.a), *Veliki stadion u Beogradu*, „Arhitektura”, 1-2 (4-6): 24-25, Zagreb
44. *** (1947.b), *Mali stadion u Beogradu*, „Arhitektura”, 1-2 (4-6): 30-31, Zagreb
45. *** (1954., 1962., 1964., 1966.), *Enciklopedija likovnih umjetnosti 1-4*, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb
46. *** (1955.), *Aménagement d'une plage a Zadar, Yougoslavie*, „L'Architecture d'Aujourd'hui”, 26 (61): 80, Pariz
47. *** (1969.), *Sportska dvorana Karlovac*, „Āovjek i prostor”, 16 (197): 6-7, Zagreb
48. *** (1972.), *Iz detaljnog plana Primostena*, „Arhitektura”, 26 (115): 8-9, Zagreb
49. *** (1978.), *Rekreacijsko-plivaēki centar Novi Zagreb*, „Āovjek i prostor”, 25 (9 /306/): 8-10, Zagreb
50. *** (1983., 1989., 1993., 1998., 2002.), *Hrvatski biografski leksikon 1-5*, Leksikografski zavod „Miroslav KrleŹa”, Zagreb
51. *** (1984., 1987.), *Likovna enciklopedija Jugoslavije 1 i 2*, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb
52. *** (1991.), *Arhitekti ēlanovi JAZU* (ur. Galīe, D.), Rad HAZU, knjiga 437, Razred za likovne umjetnosti, knjiga XIV., Zagreb
53. *** (1995., 1996.), *Enciklopedija hrvatske umjetnosti 1 i 2* (ur. Domljan, Ź.), Leksikografski zavod „Miroslav KrleŹa”, Zagreb
54. *** (1996., 1997.), *Hrvatski leksikon 1 i 2* (ur. Vujiā, A.), Naklada Leksikon, Zagreb
55. *** (1996.), *Iso Krsnjavi - graditelj hrvatskih škola*, „Komunalni vjesnik”, 11 (153), 17.XII.: 14, Zagreb
56. *** (1999.), *Zagreb, tisuēljetni grad za novo tisuēljeēe*, Studio Hrg, Zagreb
57. *** (2000.), *Sveēiliste u Zagrebu - Arhitektonski fakultet 1919./1920.-1999./2000. - osamdeset godina izobrazbe arhitekata u Hrvatskoj* (ur. Obad Źaitaroci, M.), Arhitektonski fakultet, Zagreb

Izvori

Sources

Izvori ilustracija

Sources of illustrations

- Sl. 1. Štulhofer, 1991: 37.
- Sl. 2. Štulhofer, 1991: 24. i 28-29.
- Sl. 3. Štulhofer, 2002: 203.
- Sl. 4. *** 1926: 4-5.
- Sl. 5. Knežević, 1996: 610.
- Sl. 6. *** 1991: 109.
- Sl. 7. Gotovac, 1980.a: 8.; Gotovac, 1980.b: 7.
- Sl. 8. Silađin, 1988: 114, 118.
- Sl. 9. *** 1978: 9.
- Sl. 10. *** 1969: 7.; Fotoarhiv AARH
- Sl. 11. Planić, 1996: 74.
- Sl. 12. *** 1883: 425.
- Sl. 13. Z.J., 1987.
- Sl. 14. Magas, 1979: 6.; Fotoarhiv AARH
- Sl. 15. Fotoarhiv AARH
- Sl. 16. *** 1972: 9.
- Sl. 17. *** 1906: 62.
- Sl. 18. Planić, 1996: 71, 73.
- Sl. 19. Pozgaj, 1960: 11.; *** 1955: 80.
- Sl. 20. Štulhofer, 2002: 96.
- Sl. 21. Laslo, 1994: 20-21.
- Sl. 22. Štulhofer, 2002: 143.;
Turistički katalog grada Zagreba
- Sl. 23. *** 1931: 86.
- Sl. 24. *** 1947.b: 31.; *** 1947.a: 25.
- Sl. 25. Štulhofer, 2002: 91.
- Sl. 26. *** 1999: 203.

Arhivski izvori

Archive sources

1. AARH - Znanstvenoistraživački projekt „Atlas arhitekture Republike Hrvatske - XX. i XXI. stoljeće”, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, voditelj: prof. dr. sc. Ivan Juras
2. DAZ - Državni arhiv u Zagrebu, Opatička ulica 29., Zagreb
3. HDA - Hrvatski državni arhiv, Trg Marka Marulića 21., Zagreb
4. Hrvatski sportski muzej, Ilica 13., Zagreb
5. MGZ - Muzej grada Zagreba, Opatička ulica 20., Zagreb

Sazetak

Summary

Designers and Builders of Sports and Recreation Facilities in Croatia

Biographies

A large number of Croatian architects, throughout their professional career, have been involved in designing and constructing sports facilities. Some of them have even specialized in sports architecture as their main sphere of activity.

This paper presents biographies of thirty architects, town planners, builders and construction engineers who have made a remarkable contribution to the sports architecture in Croatia. The most distinguished professionals in this field have certainly been: Franjo Bahovec, Slavko Delfin, Vilko Ebert, Eugen Erlich, Aleksandar Freudenreich, Drago Galia, Frano Gotovac, Marijan Hrzia, Kresimir Ivaniš, Slavko Jelinek, Milovan Kovačević, Milan Lenuci, Slavko Lowy, Boris Magas, Franjo Neidhardt, Vinko Penezi, Lovro Perkovi, Martin Pilar, Ivan Pitesa, Stjepan Plania, Zvonimir Pozgaj, Kresimir Rogina, Egon Steinmann, Berislav Serbeti, Franjo Zvonimir Tisina, Vladimir Turina, Antun Ulrich, Ivan Viti, Kuno Waidmann and Fedor Wenzler.

The first sports disciplines, in the early days of sports development in the 19th century in Croatia and other European countries, were military ones such as rifle shooting, fencing and horse-riding. The first sports building in Zagreb was the shooting range in Tuskanac. Thirty years later the building of the City shooting range was put up at the same site as the first building intended not only for sport but also social and cultural life of the town at that time.

The development of the concept of sports architecture in Croatia including the construction of sports facilities as well as training of sports professionals was greatly influenced by Franjo Bušar who, with the help of Izidor Kršnjavi, studied from 1892 to

1894 at the Central Gymnastics Institute in Stockholm, Sweden. He brought over to Croatia new sports disciplines and systematically introduced them into Croatian sports life concurrently with their early beginnings in Europe. In the 19th and first half of the 20th centuries, sports facilities were mostly designed by Croatian architects and builders who were themselves members of the sports clubs or initiators of sporting events. Building sports facilities was usually initiated by members of the sports clubs among which were architects or builders who designed particular sports facilities such as:

- stadiums *Hrvatski sokol* in Zagreb designed by the architect M. Pilar,
- courtyard annex to the buildings of *Hrvatski sokol* and *Kolo* on Mazurani square designed by the architect A. Freudenreich (both members of *Hrvatski sokol*),
- rowing club *Uskok* designed by the architect and rower A. Ulrich,
- sports and recreation facilities *Šalata* designed by the architect and tennis player F. Bahovac etc.

In some cases they were also involved in planning and organizing famous sports contests such as:

- Davis cup finals (1936)
- Gymnaestrada (1957)
- World University Games in Zagreb (1987)
- Mediterranean games in Split (1979) etc.

Some modern sports facilities are the result of architectural competitions, such as:

- the stadium *Poljud* in Split, designed by the architect B. Magas

- the swimming pool *Mladost* in Zagreb designed by the architects V. Antolija, F. Bahovac and B. Tušek,
- the swimming and water-polo center *Mladost* designed by the architects V. Penezi and K. Rogina etc.

A great number of first-prize winning entries have never been executed.

Some sports facilities have won international recognition. The stadium *Dinamo* in Maksimir in Zagreb designed by the architects V. Turina and F. Neidhardt and the construction engineer E. Erlich was awarded an honorary degree and the olympic medal on the 14th Olympic games in London in 1948. In 1952 the olympic stadium in Banjica in Belgrade, designed by the architects V. Turina, D. Boltar and F. Neidhardt was awarded a diploma of the 15th Olympics in Helsinki in the field of sports architecture. In 1953 Zvonimir Pozgaj received the only award for sports facilities design at the Second Biennale in Sao Paolo, Bresil for his design of the bathing facilities *Borik* in Zadar. The architects V. Penezi and K. Rogina were awarded a silver medal at the World Biennale of architecture INTERARH in Sophia for their swimming and waterpolo complex ASD *Mladost* (Academic Sports Association *Mladost*) in Jarun in Zagreb.

Many architects have made a major contribution to the increased awareness of the significance of sports and recreation, both in the professional sphere as well as in the life of ordinary people, particularly those living in an urban environment. They have also managed to raise public awareness of the need to build sports and recreation facilities.

ARIANA ŠTULHOFER

Biografija

Biography

Dr. sc. ARIANA ŠTULHOFER, dipl. ing. arh., viša je asistentica Arhitektonškoga fakulteta u Zagrebu na kolegiju *Arhitektonske konstrukcije i fizika zgrada I-IV* te sudjeluje u znanstvenoistraživačkom projektu *Atlas arhitekture Republike Hrvatske - XX. i XXI. vijek*. Magistrirala je 1991., a doktorirala 2002. godine. Autorica je knjige *Crtae arhitektonskih nacrti - pribar i osnove* (koautor: mr. sc. Z. Versi) te desetka znanstvenih i stručnih radova objavljenih u časopisima *Prostor*, *Povijest sporta*, *Graditelj* i *GO*, veim dijelom vezanih uz sportsku arhitekturu grada Zagreba.

ARIANA ŠTULHOFER, Dipl.Eng.Arch., Ph.D., Senior Assistant at the Faculty of Architecture. She works as a teaching assistant for the courses in *Architectural Structures and Building Physics I-IV*. She is actively involved in a research project entitled *Atlas of the 19th and 20th century Croatian Architecture*. She won her master's degree in 1991 and her doctor's degree in 2002. She is the co-author of the book *Architectural Drawings – Basic Skills and Tools* (with Z. Versi, M.Sc.). In addition, she has published numerous research papers, mostly dealing with topics on sports architecture, in the journals such as *Prostor*, *Povijest sporta*, *Graditelj* and *GO*.